

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoE/116/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815204639
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8815204639.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného : PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO : 45 869 464, právne zastúpeného JUDr. Veronikou Kubrikovou, advokátkou, so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava proti povinnému : F. X., nar. X.X.XXXX, bytom M. XXX, XXX XX M., o vymoženie 251,70 Eur s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 22.6.2015 č. k. 11 Er 474/2015-12 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie podaným u súdneho exekútora domáhal vykonania exekúcie na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému, na podklade exekučného titulu rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri Rozhodcovskej, arbitrážnej a mediačnej, a.s. zo dňa 19.3.2014 sp. zn. Q..

Následne súd citoval § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok), § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, článku smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách), § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) účinného v čase uzavretia zmluvy, a uviedol, že preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, ich súlad resp. rozpor so zákonom a dospel k záveru, že žiadosti o udelenie poverenia nemožno vyhovieť a to hlavne z dôvodu, že vyššie citované ustanovenia dávajú exekučnému súdu možnosť a povinnosť preskúmať exekučný titul.

Konštatoval skutočnosť, že dodávateľ v súlade s rozhodcovskou doložkou v predmetnej veci obsiahnutej v zmluve o úvere z 3.10.2007, bod 3.6, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, znemožnil voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodnutie sporu štátnym súdom, kde je uvedené, že všetky spory vzniknuté z tejto zmluvy budú riešené v rozhodcovskom konaní. Súd mal zato, že spotrebiteľský spor sa riešil pred rozhodcovským súdom a keďže sa rozhodcovské konanie začalo na návrh oprávneného (žalobcu), spotrebiteľ bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Takto formulovanú rozhodcovskú doložku si povinný ako spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu o úvere, ktorej súčasťou sú obchodné podmienky pre úver ako aj všeobecné obchodné podmienky poskytovanej spoločnosťou, ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým obchodným podmienkam oprávneného, a teda aj rozhodcovskému konaniu.

Prvostupňový súd mal za to, že dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojom dôsledku k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytuje smernica 93/13/EHS. Teda na základe uvedeného súd dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou, v rozpore s dobrými mravmi, preto ňou spotrebiteľ nie je viazaný, táto je v rozpore s príslušnými ustanoveniami smernice 93/13/EHS a z týchto dôvodov žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie oprávnený. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Súd zistil skutkový stav, ktorý neobstojí a súd prvého stupňa má rozhodovať len ako tzv. exekučný súd, nie ako súd vyššej inštancie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Dôvodil, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a oprávnenému sa odňala možnosť konať pred súdom. Poukázal, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu. Exekučný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť rozsudku ako všeobecného tak rozhodcovského súdu. Poukázal na porušenie zákazu princípu retroaktivity, res iudicata, porušenie právnej istoty a legitímnych očakávaní, neprimerané zvýhodňovanie povinného pred exekučným súdom a nesprávnu aplikáciu § 53 ods. 4 OZ. Navrhol vyhovieť žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, alternatívne zrušiť napadnuté uznesenie v celom rozsahu a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, ďalej len O. s. p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Predovšetkým je potrebné konštatovať, že v zmysle § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd plne oprávnený vykonávať formálne, ako aj materiálne preskúmavanie exekučného titulu a podrobiť tento titul skúmaniu, či neprichádza do úvahy zastavenie exekučného konania z dôvodov, ktoré sú uvedené v § 45 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, t.j. najmä či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Taktiež v zmysle § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, je zakotvené oprávnenie exekučného súdu zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa ods. 1 písm. b/ alebo c/.

Materiálne preskúmavanie exekučného titulu má v sebe aj oprávnenie preskúmať jednotlivé ustanovenia zmluvy, ktorú účastníci medzi sebou uzavreli a v tomto zmysle súd prvého stupňa správne konštatoval, že ide o zmluvu spotrebiteľskú, ktorej ustanovenia spotrebiteľ nemohol osobitne dojednať, pričom exekučným titulom je rozhodnutie - rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu.

Vo vzťahu k námietkam ohľadom nemožnosti aplikácie § 52 až § 54 OZ odvolací súd poznamenáva, že aj napriek tomu, že až zákon č. 568/2007 Z. z. (novela Občianskeho zákonníka) upravil, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, ide o zmluvu spotrebiteľskú.

Z obsahu spisu je nepochybné, že v danom prípade ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy a je nepochybné aj to, že v zmluve o úvere v bode 3.6 bola uvedená rozhodcovská doložka, podľa ktorej sa spory, ktoré vzniknú zo zmluvy budú riešené v rozhodcovskom konaní. S prihliadnutím na uvedené, ak spor vyvolá dodávateľ podaním žaloby na rozhodcovskom súde, spotrebiteľ sa takto začatému rozhodcovskému konaniu musel podrobiť. Podanie žaloby na rozhodcovskom súde má totiž rovnaké účinky ako keby bola žaloba podaná na súde, pričom po začatí rozhodcovského konania nemožno v tej istej veci konať a rozhodovať na súde, čo je zrejme z § 19 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

Bez pochyb možno konštatovať, že obmedzenie možnosti spotrebiteľa brániť si svoje práva pred nezávislým súdom, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ide o podmienku, ktorú odvolací súd považuje za neprijateľnú, a preto neplatnú. Nemôže preto obstať ani argumentácia v tom smere, že zákon o bankách upravuje povinnosť bánk ponúknuť klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, pretože ani táto povinnosť ich nezbavuje konania v súlade so spotrebiteľským právom.

V danom prípade právny vzťah vznikol na základe zmluvy o úvere, z obsahu ktorej vyplýva, že povinný uzavrel zmluvu ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa správne na posúdenie právneho vzťahu aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, podľa ktorého dojednaná rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka (v znení platnom v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy). Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je preto aj tá, ktorá núti spotrebiteľa, aby sa všetky spory vzniknuté v budúcnosti z predmetnej zmluvy riešili v rozhodcovskom konaní pred konkrétne určeným rozhodcovským orgánom. Správnosť tohto názoru potvrdil aj zákonodarca, ktorý túto podmienku zaradil do novelizovaného znenia ust. § 53 ods. 4 pod písm. r) Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.2008 novelou uskutočnenou zákonom č. 568/2007 Z. z.. Odvolací súd nepopiera, že rozhodovanie sporov v rozhodcovskom konaní je alternatívnou možnosťou k súdnemu konaniu, avšak ak je spotrebiteľ nútený podrobiť sa v zmysle rozhodcovskej doložky rozhodnutiu vopred veriteľom určeného rozhodcovského súdu, nemožno hovoriť o individuálne dojednanej podmienke spotrebiteľskej zmluvy. Jedná sa o neprimeranú doložku a súd je oprávnený vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že spotrebiteľ nebude takouto doložkou viazaný.

Dojednanie rozhodcovskej doložky, v zmysle ktorej je na konanie zo zmluvy o úvere oprávnený len konkrétne určený rozhodcovský súd je v rozpore s právom na súdnu ochranu zaručeným Ústavou Slovenskej republiky. Posúdenie rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky aj v súlade s ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého v pochybnostiach obsahu spotrebiteľských zmlúv sa aplikuje výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, čo je v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 55/2011 zo dňa 24.02.2011, v ktorom Ústavný súd konštatoval, že „ak je zmluvná podmienka v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by takouto zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ (veriteľ) ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi.“

Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie oprávneného za dôvodné, a preto napadnuté uznesenie ako správne potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 224 ods. 4 O.s.p., nakoľko z tohto ustanovenia vyplýva, že ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.